

Vlaanderen
is milieu

Monitoring aandachtstoffen Kaderrichtlijn Water

campagne 2019-2020

SAMENVATTING

In dit rapport krijg je een overzicht van de monitoringscampagnes (campagne 2015/16 t.e.m. campagne 2019/20) uitgevoerd door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor het Vlaamse gewest van de door de Europese Commissie aangeduide aandachtstoffen. Als basis geldt de tweede aandachtstoffenlijst, vastgesteld door de Europese Commissie op 5 juni 2018¹ (EU_2018_3362).

Er werd gemeten op operationele meetplaatsen van Vlaamse waterlichamen. Dit zijn meetplaatsen die representatief zijn voor de chemische stoffen die in Vlaanderen kunnen voorkomen. Voor elke stof werden twee meetplaatsen geselecteerd. Waar mogelijk worden de resultaten van deze meetplaatsen vergeleken met die van de voorgaande campagnes.

De belangrijkste besluiten op basis van de huidige dataset zijn :

- Van de groep van de neonicotinoiden komen imidacloprid en thiacloprid het vaakst voor:
  - o Imidacloprid wordt de laatste drie campagnes in ca. 80% van de monsters vastgesteld. De PNEC-waarde van imidacloprid wordt op de twee meetplaatsen, voor de in totaal 5 uitgevoerde campagnes, overschreden.
  - o In de meest recente campagne komt thiacloprid voor in 70% van de metingen. Ook de PNEC-waarde van thiacloprid wordt op de twee meetplaatsen, voor de in totaal 5 uitgevoerde campagnes, overschreden.
- Methiocarb wordt zelden boven de bepaalbaarheidsgrens vastgesteld.
- Metaflumizon wordt niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. De PNEC-waarde wordt niet overschreden.
- De antibiotica amoxicilline en ciprofloxacine worden niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. Beide stoffen overschrijden de PNEC-waarden niet. Van de antibiotica wordt alleen clarithromycine vastgesteld en dit met een percentage boven bepaalbaarheidsgrens tussen 40% en 57%. De PNEC-waarde wordt niet overschreden.
- Van de hormonen werd estrone op één meetplaats vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. In de overige drie campagnes was dit niet het geval. De PNEC-waarde wordt nergens overschreden.

Ook de komende jaren onderzoekt de VMM of de door de Europese Commissie aangeduide aandachtstoffen in het Vlaamse Gewest aanwezig zijn. Worden bepaalde aandachtstoffen in de toekomst toegewezen aan de lijst van de gevaarlijke stoffen, dan nemen we ze op in de routinematige monitoring.

---

¹ Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 5.6.2018 tot vaststelling van een aandachtstoffenlijst van in de hele Unie te monitoren stoffen op het gebied van het waterbeleid overeenkomstig Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/495 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0128&from=EN>)

INHOUD

1	Inleiding.....	5
2	Keuze meetplaatsen, bemonstering en analyseresultaten.....	7
3	Bespreking van de resultaten.....	9
3.1	Neonicotinoïden.....	9
3.2	Andere insecticiden.....	11
3.2.1	Methiocarb.....	11
3.2.2	Metaflumizon.....	12
3.3	Antibiotica.....	13
3.3.1	Erythromycine, azithromycine en claritromycine.....	13
3.3.2	Amoxicilline en ciprofloxacine.....	15
3.4	Hormonen.....	15
4	Besluit.....	18

1 INLEIDING

De monitoring van de 'aandachtstoffenlijst' is een Europese verplichting om de kaderrichtlijn Water² uit te voeren. Doel ervan is de aanwezigheid detecteren van potentiële gevaarlijke stoffen in de oppervlaktewateren. De eerste aandachtstoffenlijst ('Watch List') werd vastgesteld door de Europese Commissie op 20 maart 2015³. In die lijst staan stoffen waarvoor de Commissie bijkomende monitoringsresultaten nodig heeft om te kunnen oordelen of deze stof al of niet op de lijst van de gevaarlijke stoffen moet komen. Deze aandachtstoffenlijst wordt in principe om de vier jaar door de Commissie herzien.

Deze eerste aandachtstoffenlijst bevatte volgende stoffen:

- de neonicotinoïden (insecticiden) imidacloprid, thiacloprid, methoxam, clothianidin en acetamiprid
- methiocarb (insecticide -acaricide)
- oxadiazon (herbicide)
- tri-allaat (herbicide)
- 2,6-diëtert-buty-4-methylfenol (anti-oxidant)
- erythromycine, azithromycine en clarithromycine (antibiotica)
- 2-ethylhexyl 4-methoxycinnamaat (cosmetica)
- diclofenac (onstekingsremmer)
- de hormonen 17-alfa-ethinylestradiol (EE2); 17-Bèta-estradiol (E2), estrone (afbraakproduct E2)

Op 5 juni 2018 werd bij uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie een nieuwe aandachtstoffenlijst vastgesteld (EU_2018_3362). Die vervangt het eerste uitvoeringsbesluit (EU 2015/495) dat werd ingetrokken. T.o.v. de eerste lijst werden vijf stoffen geschrapt (oxadiazon, tri-allaat, 2,6-diëtert-buty-4-methylfenol, 2-ethylhexyl 4-methoxycinnamaat en diclofenac) en werden drie nieuwe stoffen toegevoegd (metaflumizon, amoxicilline en ciprofloxacine).

De tweede aandachtstoffenlijst bevat volgende stoffen:

- de neonicotinoïden (insecticiden) imidacloprid, thiacloprid, methoxam, clothianidin en acetamiprid
- methiocarb (insecticide -acaricide)
- erythromycine, azithromycine en clarithromycine (antibiotica)
- de hormonen 17-alfa-ethinylestradiol (EE2); 17-Bèta-estradiol (E2), estrone (afbraakproduct E2)
- metaflumizon (insecticide)
- amoxicilline (antibiotica)
- ciprofloxacine (antibiotica)

---

² RICHTLIJN 2000/60/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.

[file:///vmm.be/vmm_bestand_struc/gebruiker/r.vannevel/Prive/Downloads/Officiële tekst KRLW_LR.pdf](file:///vmm.be/vmm_bestand_struc/gebruiker/r.vannevel/Prive/Downloads/Officiële%20tekst_KRLW_LR.pdf)

³ Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/495 van de Commissie van 20 maart 2015 tot vaststelling van een aandachtstoffenlijst van in de hele Unie te monitoren stoffen op het gebied van het waterbeleid overeenkomstig Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad (Kennissegeving geschied onder nummer C(2015) 1756). [HTTPS://OP.EUROPA.EU/EN/PUBLICATION-DETAIL/-/PUBLICATION/A90868DE-D1F9-11E4-9DE8-01AA75ED71A1/LANGUAGE-NL](https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/A90868DE-D1F9-11E4-9DE8-01AA75ED71A1/language-nl)

Voor de overgebleven stoffen van beide lijsten wordt kort aangegeven wat de evoluties zijn t.o.v. van de vorige campagnes.

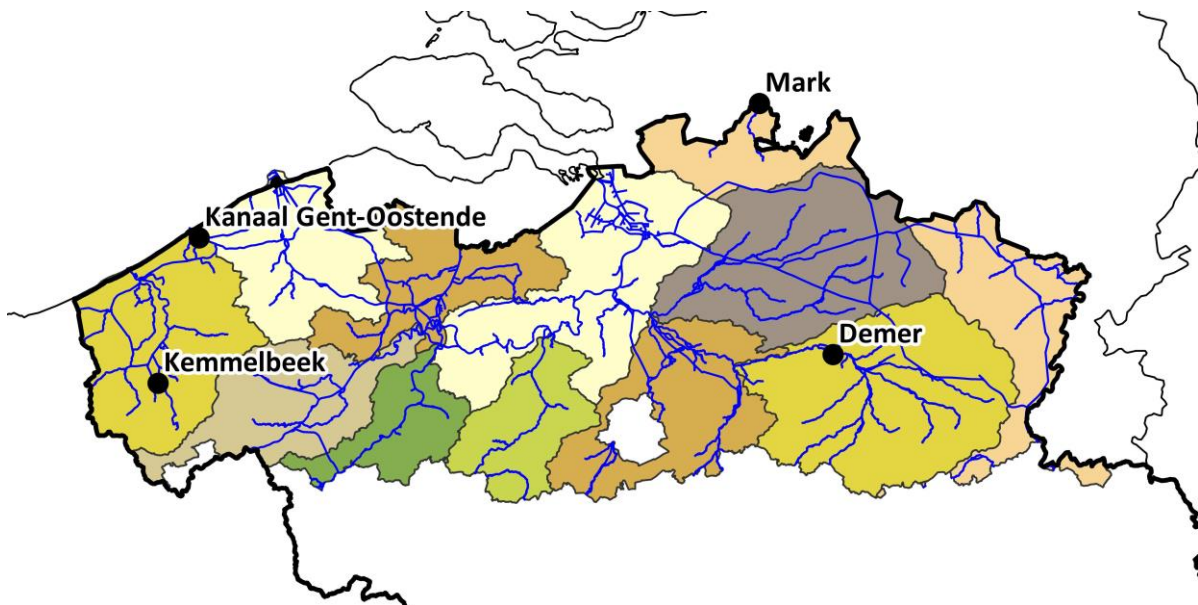
De resultaten worden jaarlijks gerapporteerd aan de Europese Commissie (EC) en voor alle lidstaten verzameld en geëvalueerd door het Europees Milieu Agentschap (EMA) en het JRC (Joint Research Centre of Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek). Het EMA is een agentschap van de Europese Unie die o.a. als taak heeft om betrouwbare en onafhankelijke informatie over het milieu te verstrekken. Het JRC is een interne wetenschappelijke dienst van de Commissie die haar beleidsdiensten ondersteunt.

2 KEUZE MEETPLAATSEN, BEMONSTERING EN ANALYSERESULTATEN

Voor de rapportering aan de Europese Commissie werd gekozen om te meten op operationele meetplaatsen van Vlaamse waterlichamen. Dit zijn meetplaatsen die representatief zijn voor de chemische stoffen die in Vlaanderen kunnen voorkomen. Voor elke stof werden twee meetplaatsen geselecteerd.

Voor de keuze van de meetplaatsen en voor de bemonsteringsperiode werd maximaal rekening gehouden met voorschriften uit de Guidance (Sampling Guidance voor Watch List, JRC technical reports, 01.09.2015)⁴. Zo werden bv. de hormonen en antibiotica stroomafwaarts een RWZI bemonsterd. Andere stoffen zoals de neonicotinoiden en methiocarb werden bemonsterd op meetplaatsen in het buitengebied.

De ligging van de vier bemonsterde meetplaatsen zie je op onderstaande kaart.

Figuur 1: overzicht van de bemonsterde meetplaatsen

We bemonsteren elke keer tussen september van het jaar x t.e.m. augustus van het jaar x+1. We houden er rekening mee om per stof te bemonsteren in het relevant seizoen.

Alle stalen werden genomen in het oppervlaktewater (niet-gefilterd) en zijn dus totaalconcentraties.

De analyses werden deels door het VMM-labo uitgevoerd en deels uitbesteed aan een extern labo. De analyse van 17-alfa-ethynylestradiol (EE2) was analytisch-technisch niet uitvoerbaar, waardoor er geen resultaten beschikbaar zijn.

⁴ Water Framework Directive Watch list method Analytical method for the determination of compounds selected for the first Surface water watch list. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC99958/lbna27813enn.pdf>

Een overzicht van de geselecteerde meetplaatsen per stof (groep), de aanbevolen matrix en de PNEC (Predicted No Effect Concentration) staan in bijlage 1.

De resultaten worden - waar mogelijk - getoetst aan de Predicted No Effect Concentration (PNEC). Voor een beperkt aantal stoffen kan niet getoetst worden aan de PNEC-waarde omdat die lager ligt dan de bepaalbaarheidsgrens van de analysemethode.

De PNEC-waarde is de concentratie van een chemische stof die de grens aangeeft waaronder geen nadelige effecten van blootstelling in een ecosysteem worden gemeten. PNEC-waarden voorspellen de concentratie waarbij een chemische stof waarschijnlijk geen toxisch effect zal hebben.

Zijn de gemeten waarden altijd lager dan de PNEC waarde, dan verwachten we geen toxische effecten.

3 BESPREKING VAN DE RESULTATEN

3.1 Neonicotinoïden

Campagne 2015 – 2016

	imidacloprid	thiacloprid	Thiamethoxam	clothianidin	acetamiprid
Aantal gerapp. res	19	17	19	19	17
Aantal boven BG*	13	9	8	4	2
Max µg/L	0.087	0.14	0.046	0.186	0.074
Detectie percentage	68%	53%	42%	21%	12%

*= bepaalbaarheidsgrens

Campagne 2016 – 2017

	imidacloprid	thiacloprid	Thiamethoxam	clothianidin	acetamiprid
Aantal gerapp. res	13	13	13	13	13
Aantal boven BG	9	11	6	1	1
Max µg/L	0.081	0.052	0.06	0.031	0.011
Detectie percentage	69%	85%	46%	8%	8%

Campagne 2017 – 2018

	imidacloprid	thiacloprid	Thiamethoxam	clothianidin	acetamiprid
Aantal gerapp. res	16	16	16	16	16
Aantal boven BG	13	11	5	4	1
Max µg/L	0.91	0.071	0.37	0.067	0.013
Detectie percentage	81%	69%	31%	25%	6%

Campagne 2018 – 2019

	imidacloprid	thiacloprid	Thiamethoxam	clothianidin	acetamiprid
Aantal gerapp. res	23	23	23	23	23
Aantal boven BG	19	12	6	5	2
Max µg/L	0.2	0.8	0.04	0.044	0.186
Detectie percentage	83%	52%	26%	22%	8.7%

Campagne 2019 – 2020

	imidacloprid	thiacloprid	thiamethoxam	clothianidin	acetamiprid
Aantal gerapp. res	10	10	10	10	10
Aantal boven BG	8	7	5	3	2
Max µg/L	0.068	0.08	0.028	0.01	0.018
Detectie percentage	80%	70%	50%	30%	20%

- Van de stoffen die behoren tot de groep van de neonicotinoïden komen imidacloprid en thiacloprid het vaakst voor:
  - o imidacloprid wordt de laatste drie campagnes in ca. 80% van de metingen vastgesteld. De maximale gemeten concentratie bedraagt 0,2 µg/L in campagne 2018-2019. In campagne 2019-2020 daalt de maximale gemeten concentratie tot 0,068 µg/L. De PNEC-waarde van imidacloprid (0,0083 µg/l) wordt op beide meetplaatsen, voor de 5 campagnes, overschreden.
  - o de aanwezigheid van thiacloprid schommelt over de campagnes tussen 52% en 85%. In het meest recente campagne komt thiacloprid voor in 70% van de metingen. De maximaal gemeten concentratie over de ganse periode bedraagt 0.8 µg/L in campagne 2018-2019. In de meest recente campagne daalt deze maximaal gemeten concentratie met een factor 10 tot 0,08 µg/L. De PNEC-waarde van thiacloprid (0.01 µg/l) wordt op beide meetplaatsen, voor de 5 campagnes, overschreden.
- Thiamethoxam wordt minder frequent vastgesteld. De maximale concentratie was het hoogst in campagne 2017-2018. Toetsen we bij de laatste campagne thiamethoxam (0,042 µg/L) aan de PNEC-waarde, dan wordt de PNEC op geen van beide meetplaatsen overschreden.
- Clothianidin wordt tussen 8% en 30% van de metingen vastgesteld. De maximum gemeten concentratie varieert over de verschillende campagnes en was het hoogst in de eerste campagne. Tijdens de campagne 2019-2020 zien we geen overschrijdingen van de PNEC-waarde (0,13 µg/L).
- Acetamiprid krijgen we minder frequent boven de bepaalbaarheidsgrens en geeft geen PNEC-overschrijdingen (0,5 µg/L).

3.2 Andere insecticiden

3.2.1 Methiocarb

Campagne 2015 – 2016

Aantal gerapp. res	16
Aantal boven BG	2
Max µg/L	0.109
Detectie percentage	12.5%

Campagne 2016 – 2017

Aantal gerapp. res	12
Aantal boven BG	0
Max µg/L	<0.04
Detectie percentage	0%

Campagne 2017 – 2018

Aantal gerapp. res	11
Aantal boven BG	1
Max µg/L	0.057
Detectie percentage	9%

Campagne 2018 – 2019

Aantal gerapp. res	15
Aantal boven BG	2
Max µg/L	0.037
Detectie percentage	13%

Campagne 2019 – 2020

Aantal gerapp. res	10
Aantal boven BG	0
Max µg/L	< 0.01
Detectie percentage	0%

- Methiocarb zien we zelden boven de bepaalbaarheidsgrens. Net zoals in campagne 2016-2017 werd de stof ook in de laatste campagne niet boven de bepaalbaarheidsgrens vastgesteld. De PNEC-waarde van 0,002 µg/L werd overschreden in de eerste, derde en vierde campagne. Voor de overige campagnes kon de PNEC-waarde niet getoetst worden, aangezien de bepaalbaarheidsgrens hoger is dan deze PNEC-waarde.

3.2.2 Metaflumizon

Campagne 2018 – 2019

Aantal gerapp. res	5
Aantal boven BG	0
Max µg/L	0.01
Detectie percentage	0%

Campagne 2019– 2020

Aantal gerapp. res	2
Aantal boven BG	0
Max µg/L	0.01
Detectiepercentage	0%

Metaflumizon wordt in beide campagnes niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. De PNEC-waarde (0,0654 µg/L) wordt niet overschreden.

3.3 Antibiotica

3.3.1 Erythromycine, azithromycine en claritromycine

Campagne 2015 – 2016

	Erythromycine	Azithromycine	Clarithromycine
Aantal gerapp. res	2	2	10
Aantal boven BG	0	0	4
Max µg/L	<0.2	<10	0.1
Detectie percentage	0%	0%	40%

Campagne 2016 – 2017

	Erythromycine	Azithromycine	Clarithromycine
Aantal gerapp. res	2	2	9
Aantal boven BG	0	0	4
Max µg/L	<0.02	<0.4	0.042
Detectie percentage	0%	0%	44%

Campagne 2017 – 2018

	Erythromycine	Azithromycine	Clarithromycine
Aantal gerapp. res	2	2	15
Aantal boven BG	0	0	8
Max µg/L	<0.02	<0.4	0.084
Detectie percentage	0%	0%	53%

Campagne 2018 – 2019

	Erythromycine	Azithromycine	Clarithromycine
Aantal gerapp. res	2	2	10
Aantal boven BG	0	0	5
Max µg/L	<0.01	<0.01	0.061
Detectie percentage	0%	0%	50%

Campagne 2019 – 2020

	Erythromycine	Azithromycine	Clarithromycine
Aantal gerapp. res	2	2	7
Aantal boven BG	0	0	4
Max µg/L	<0.01	<0.05	0.066
Detectie percentage	0%	0%	57%

- Erythromycine en azithromycine worden niet gedetecteerd tijdens de vijf campagnes. De vastgestelde percentages van clarithromycine zijn rond de 50%. De maximaal gemeten concentratie aan clarithromycine schommelt over de campagnes, maar blijft lager dan 0,1 µg/L.
- De toetsing van erythromycine aan de PNEC (0.04 µg/L) voldoet voor de laatste vier campagnes. Om analytisch-technische redenen (analyseprocedure in ontwikkeling) kon het eerste campagne niet getoetst worden aan de PNEC (bepaalbaarheidsgrens > PNEC).
- Om analytisch-technische redenen (analyseprocedure in ontwikkeling) kon azithromycine de eerste drie campagnes niet getoetst worden aan de PNEC van 0.019 µg/L (bepaalbaarheidsgrens > PNEC). In de laatste twee campagnes wordt voldaan aan de PNEC-waarde.
- Clarithromycine voldoet aan de PNEC-waarde van 0,12 µg/L over alle campagnes.

3.3.2 Amoxicilline en ciprofloxacine

Campagne 2018 – 2019

	Amoxicilline	Ciprofloxacine
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	0
Max µg/L	<0.05	<0.05
Detectie percentage	0%	0%

Campagne 2019 – 2020

	Amoxicilline	Ciprofloxacine
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	0
Max µg/L	<0.01	<0.05
Detectie percentage	0%	0%

- Amoxicilline en ciprofloxacine worden in beide campagnes niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. De PNEC-waarden van resp. 0,078 µg/L voor amoxicilline en 0.089 µg/L voor ciprofloxacine worden niet overschreden.

3.4 Hormonen

Campagne 2015 – 2016

	17-Bèta-estradiol (E2)	Estrone (afbraakproduct E2)
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	0
Max µg/L	0.002	0.002
Detectie percentage	0%	0%

Campagne 2016 – 2017

	17-Bèta-estradiol (E2)	Estrone (afbraakproduct E2)
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	1
Max µg/L	0.002	0.0027
Detectie percentage	0%	50%

Campagne 2017 – 2018

	17-Bèta-estradiol (E2)	Estrone (afbraakproduct E2)
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	0
Max µg/L	0.002	0.002
Detectie percentage	0%	0%

Campagne 2018 – 2019

	17-Bèta-estradiol (E2)	Estrone (afbraakproduct E2)
Aantal gerapp. res	2	2
Aantal boven BG	0	0
Max µg/L	0.002	0.002
Detectie percentage	0%	0%

Campagne 2019 – 2020

	17-Bèta-estradiol (E2)	Estrone (afbraakproduct E2)
Aantal gerapp. Res	2	2
Aantal boven BG	0	1
Max µg/L	0.002	0.0027
Detectiepercentage	0%	50%

- Van de onderzochte hormonen werd 17-Bèta-estradiol tijdens de vijf campagnes niet aangetoond boven de bepaalbaarheidsgrens. Estrone werd in de campagnes 2016-2017 en 2019-2020 één keer boven de bepaalbaarheidsgrens vastgesteld.
- Om analytisch-technische redenen (analysemethode in ontwikkeling) kon 17-Bèta-estradiol (E2) niet getoetst worden aan de PNEC van 0,000035 µg/L (bepaalbaarheidsgrens > PNEC). De PNEC-waarde voor estrone is 0,0036 µg/L en wordt nergens overschreden.

4 BESLUIT

Tijdens de campagnes naar de aanwezigheid van aandachtstoffen in Vlaams oppervlaktewater konden op één stof na alle stoffen technisch geanalyseerd worden. Alleen hormoon 17-alfa-ethinylestradiol (EE2) kon analytisch-technisch niet bepaald worden in oppervlaktewateren. De resultaten worden - waar mogelijk - getoetst aan de Predicted No Effect Concentration (PNEC).

Voor een beperkt aantal stoffen kan niet getoetst worden aan de PNEC-waarde omdat die lager ligt dan de bepaalbaarheidsgrens van de analysemethode

De PNEC-waarde is de concentratie van een chemische stof die de grens aangeeft waaronder geen nadelige effecten van blootstelling in een ecosysteem worden gemeten. PNEC-waarden voorspellen de concentratie waarbij een chemische stof waarschijnlijk geen toxisch effect zal hebben.

Als de gemeten waarden altijd lager zijn dan de PNEC-waarde, verwachten we geen toxische effecten .

De analyses gebeurden op een zeer beperkt aantal meetplaatsen. De resultaten kunnen niet zomaar geëxtrapoleerd worden voor gans Vlaanderen. We bespreken hier alleen de resultaten van een bepaalde stof op twee gekozen meetplaatsen.

Op basis van de huidige dataset zien we:

- Van de groep van de neonicotinoiden komen imidacloprid en thiacloprid het vaakst voor.
  - o imidacloprid wordt de laatste drie campagnes in ca. 80% van de metingen vastgesteld. De maximale gemeten concentratie is 0,2 µg/L tijdens de campagne 2018-2019. In de campagne 2019-2020 daalt de maximale gemeten concentratie tot 0,068 µg/L. De PNEC-waarde van imidacloprid (0,0083 µg/l) wordt op beide meetplaatsen, voor de 5 campagnes, overschreden.
  - o In het meest recente campagne komt thiacloprid voor in 70% van de metingen. In de hele periode in campagne 2018-2019 is de maximaal gemeten concentratie 0,8 µg/L. In de meest recente campagne daalt deze maximaal gemeten concentratie met een factor 10 tot 0,08 µg/L. Ook de PNEC-waarde van thiacloprid (0,01 µg/l) wordt op beide meetplaatsen, voor de 5 campagnes, overschreden.
- Methiocarb wordt bijna nooit boven de bepaalbaarheidsgrens vastgesteld. Net zoals in de campagne 2016-2017 komt de stof ook in de laatste campagne niet boven de bepaalbaarheidsgrens.
- Metaflumizon wordt niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. De PNEC-waarde wordt niet overschreden.
- Van de antibiotica wordt alleen clarithromycine vastgesteld, met een percentage boven de bepaalbaarheidsgrens tussen 40% en 57%. De maximaal gemeten concentratie schommelt, maar is altijd lager dan 0,12 µg/L en voldoet hiermee elke keer aan de PNEC.
- Amoxicilline en ciprofloxacine worden niet vastgesteld boven de bepaalbaarheidsgrens. Beide stoffen overschrijden de PNEC-waarden niet.
- Van de hormonen zien we estrone op één meetplaats boven de bepaalbaarheidsgrens in de campagnes 2016-2017 en 2019-2020. In de overige drie campagnes was dit niet het geval. De PNEC-waarde wordt nergens overschreden.

De monitoring van de stoffen op de aandachtstoffenlijst levert kwalitatieve gegevens op over de concentraties ervan in het aquatisch milieu in Vlaanderen. De resultaten worden gerapporteerd aan de Europese Commissie en zijn geschikt om de vereiste risicobeoordelingen te doen die ten grondslag liggen aan de identificatie van prioritaire stoffen. Stoffen waarvan bij die toetsing blijkt dat zij een ernstig risico vormen, moeten in aanmerking worden genomen voor opname in de lijst van prioritaire stoffen. In dat geval wordt ook een milieukwaliteitsnorm vastgesteld waaraan de lidstaten moeten voldoen en dienen - waar nodig - extra reductiemaatregelen voorzien worden.

Aan de Europese Commissie werd door VMM geadviseerd om de neonicotinoïden Europees te normeren en toe te voegen aan de lijst van de gevaarlijke stoffen, minstens de twee vaakst voorkomende nl. imidacloprid en thiacloprid.

Ook de komende jaren onderzoekt de VMM of de door de Europese Commissie aangeduide aandachtstoffen in het Vlaamse Gewest aanwezig zijn. Vanaf 2021 wordt een lijst met nieuwe stoffen geïmplementeerd in het meetnet oppervlaktewater. Worden bepaalde aandachtstoffen in de toekomst door de EU toegewezen aan de lijst van de gevaarlijke stoffen, dan nemen we die op in de routinematige meetnetten van de VMM.

Bijlage 1 : overzicht van de geselecteerde meetplaatsen per stof (groep), de aanbevolen matrix, de PNEC en criteria waar/wanneer								
Stof	Behoort tot..		Keuze locaties		Aanbevolen matrix	PNEC (µg/L)	Wanneer?	Waar?
Neonictinoiden	Insecticiden	Imidacloprid	970000 Kemmelbeek	72000 Mark	Water	0,0083	Late lente/ zomer/ herfst	Landbouwgebied
		Thiacloprid				0,01		Landbouwgebied
		Thiamethoxam				0,042		Landbouwgebied
		Clothianidin				0,13		Landbouwgebied
		Acetamiprid				0,5		Landbouwgebied
Methiocarb	Insecticide - acaricide		970000 Kemmelbeek	72000 Mark	Water	0,002	Vroege lente	Landbouwgebied
Erythromycine	Antibiotica (humaan therapeutisch /veterinair groei)		770000 Kan. Gent-Oostende	393000 Demer	Water (Sediment)	0,04	Koud seizoen	afwaarts RWZI en afw. landbouwbedrijf)
Clarithromycine	Antibiotica (humaan)		770000 Kan. Gent-Oostende	393000 Demer	Water (Sediment)	0,12	Koud seizoen	afwaarts RZWI
Azithromycine	Antibiotica (humaan)		770000 Kan. Gent-Oostende	393000 Demer	Water (Sediment)	0,019	Koud seizoen	afwaarts RZWI
17-alfa-ethinylestradiol (EE2)	Steroid hormoon	analytisch-technisch niet mogelijk			Water	0,000035		
17-beta-Estradiol (E2)	Steroid hormoon		770000 Kan. Gent-Oostende	393000 Demer	Water	0,0004	Koud seizoen	afwaarts RZWI
Estrone (afbraakproduct E2)	Steroid hormoon		770000 Kan. Gent-Oostende	393000 Demer	Water	0,0036	Koud seizoen	afwaarts RZWI

Metaflumizon	Insecticide		970000 Kemmelbeek	72000 Mark	Water	0,0654	Vroege lente	Landbouw- gebied
Amoxicilline	Antibiotica		770000 Kan. Gent- Oostende	393000 Demer	Water	0,078	Koud seizoen	afwaarts RZWI
Ciprofloxacine	antibiotica		770000 Kan. Gent- Oostende	393000 Demer	Water	0,089	Koud seizoen	afwaarts RZWI
* PNEC = predicted no effect concentration								

